

ते तत्र विविधान्दायान्विजयार्थं नरेश्वराः । प्रदास्यन्ति धनं गाश्च भक्ष्यं भोज्यञ्च सर्वशः ।
 प्रतिगृह्य च तत्सर्वं दृष्ट्वा चैव स्वयम्बरं । अनुभूयोत्सवं चैव गमिष्यामो यथेष्टितं ।
 नटा वैतालिकास्तत्र नर्तकाः सूतमागधाः । निबोधकाश्च देशेभ्यः समेयन्ति महाबलाः । १८४०
 एवं कौतूहलं कृत्वा दृष्ट्वा च प्रतिगृह्य च । सहास्राभिर्मेहात्मानः पुनः प्रतिनिवर्त्यथ ।
 दर्शनीयांश्च वः सर्वान्देवरूपानवस्थितान् । समीक्ष्य कृष्ण वरयेत्सङ्गत्यैकतमं वरं ।
 अयं भ्राता तव श्रीमान्दर्शनीयो महाभुजः । नियुज्यमानो विजयेत्सङ्गत्या द्रविणं वज्र ।
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ परमं भो गमिष्यामो द्रष्टुं चैव मेहोत्सवं । भवद्भिः सहिताः सर्वे कन्यायास्तं स्वयम्बरं ।
 इत्यादि पर्वणि स्वयम्बरपर्वणि पाण्डवगमने चतुरशीत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १८४ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्ताः प्रयातास्ते पाण्डवा जनमेजय । राज्ञा दक्षिणपाञ्चालान्द्रुपदेनाभिरक्षितान् । १८४५
 ततस्तेषु महात्मानं शुद्धात्मानमकल्मषं । ददृशुः पाण्डवा वीरा मुनिं द्वैपायनं तदा ।
 तस्मै यथावत्सत्कारं कृत्वा तेन च सत्कृताः । कथाऽन्ते चाभ्यनुज्ञाताः प्रययुर्द्रुपदक्षयं ।
 पश्यन्तो रमणीयानि वनानि च सरांसि च । तत्र तत्र वसन्तश्च शनैर्जग्मुर्महारथाः ।
 स्वाध्यायवन्तः शुचयो मधुराः प्रियवादिनः । आनुपूर्व्येण सम्प्राप्ताः पाञ्चालान्पाण्डुनन्दनाः ।
 ते तु दृष्ट्वा पुरं तच्च स्कन्धावारञ्च पाण्डवाः । कुम्भकारस्थ शालायां निवासञ्चक्रिरे तदा । १८५०
 तत्र भैक्ष्यं समाजहुर्ब्राह्मणीं वृत्तिमाश्रिताः । तान्सम्प्राप्तांस्तथा वीरान्जज्ञिरे न नराः क्वचित् ।
 यज्ञसेनस्य कामस्तु पाण्डवाय किरोटिने । कृष्णा दद्यामिति सदा नचैतद्विदुषोति सः ।
 सोऽन्विषमाणः कौन्तेयं पाञ्चाल्या जनमेजय । दृढं धनुरनायम्यं कारयामास भारत ।
 यन्त्रं वैहायसं चापि कारयामास कृत्रिमं । तेन यन्त्रेण समितं राजा लब्धं चकार सः ।
 ॥ द्रुपद उवाच ॥ इदं सज्यं धनुः कृत्वा सज्जैरेभिश्च सायकैः । अतीत्य लब्धं यो वेद्धा स लब्धा मत्सुतामिति । १८५५
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इति स द्रुपदो राजा स्वयम्बरमघोषयत् । तच्छ्रुत्वा पार्थिवाः सर्वे समीयुस्तत्र भारत ।
 क्षयश्च महात्मानः स्वयम्बरदिदृक्षुवः । दुर्योधनपुरोगाश्च सकर्णाः कुरवो नृप ।
 ब्राह्मणाश्च महाभागा देशेभ्यः समुपागमन् । ततोऽर्चिता राजगणा द्रुपदेन महात्मना ।
 उपोषविष्टा मञ्चेषु द्रष्टुकामाः स्वयम्बरं । ततः पौरजनाः सर्वे सागरोद्भूतनिःस्वनाः ।
 शिशुमारशिरः प्राप्य न्यविशंस्ते स्म पार्थिवाः । प्रागुत्तरेण नगराद्भूमिभागे समे शुभे । समाजवाटः शुश्रूभे भवनैः
 सर्वतो वृतः । १८६०
 प्राकारपरिखोपेतो द्वारतोरणमण्डितः । वितानेन विचित्रेण सर्वतः समलङ्कृतः ।
 त्वर्यैघशतसङ्कीर्णः पराङ्घ्रागुरुधूपितः । चन्दनोदकसिक्तश्च माल्यदामोपशोभितः ।
 कैलाशशिखरप्रख्येनभस्तलविलेखिभिः । सर्वतः संवृतः शुभैः प्रासादैः सुकृतोच्छ्रयैः ।
 सुवर्णजालसम्मीतैर्भणिकुट्टिमभूषितैः । सुखारोहणसोपानैर्भहासनपरिच्छदैः ।
 अद्याम्यसमवच्छन्नैरगुरुत्तमवासितैः । हंसशुवर्णैर्बहुभिरायोजनसुगन्धिभिः । १८६५